

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Selvbiografi (Steen Steensen Blicher)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Udvalgte værker", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 40. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich04-shoot-idm140011520271904/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

St. St. Blicher

Commerce-Collegiet, den circulerede. Af denne Afhandling tryktes et Uddrag i Handels- og Industrie-Tidenden. Men ogsaa her fornægtede sig ikke hans Skjæbne, idet *man angav hans Fader som Afhandlingens Forfatter*, skjøndt *hans eget Navn stod tydelig nok paa Titelbladet*. Manuskriptet har han siden aldrig kunnet faae tilbage, og maatte altsaa, ved Viborg Amts Beskrivelse, begynde dette møjsommelige Arbejde forfra igjen.

Aaret efter indgav han sin Afhandling om Hørindustrien i Sønderlyng Herred. En lignende er ligeledes indrykket i Viborg Amts Beskrivelse.

1826 begyndte B. i Forening med den daværende Stiftamtmand Schönheyder i Viborg, at foranstalte Indkjøb af jyske Lærreder til General-Krigs-Commissariatet; og oversendte i en Tid af tre Aar over 30,000 Alen. Varerne vare vel 30 til 40 Procent dyrere, end dem man hidtil havde forskrevet fra Tydskland; men saa vare de igjen 100 p. c. bedre og derover. Der var følgelig dobbelt Fordeel herved, da mange tusinde Rigsdaler saaledes kunde komme Landets egne flittige Børn tilgode; men hvad vilde saa Leverandørerne af det fremmede Lærred have sagt dertil? – Da B. i Aaret 1836 var i Sverrig, hjembragte han fra Stockholm, og foreviste den nu afdøde Konge, Prøver af nordensk Lærred, af Priser fra 24 Skilling *indtil 2 Bankdaler* (1 Rbd. 3 Mk. dansk) pr. svensk Alen (den svenske Alen er omtrent en Tomme kortere end den danske). Dette er en Høusindustrie hos den nordenske Almue, og navnlig i Ångermanland; en Industriegren, der sparer Stockholm og flere Steder ved Østkysten af Sverrig mange tusinde Rigsbankdaler aarligt, som ellers maatte springe for Cambridge og alle de andre fremmede hvide Varer. Salig Frederik VI., der havde den bedste Villie til at fremme Landets Opkomst, bifaldt, under Beundring af saadant svensk Bondearbejde, B.s Foreslag, at hente nogle faa Norlændere og Norlænderiinder til at undervise den jyske Almue om den hele Behandling af Høtreen til et saa ypperligt Product. „Der maa vi have bragt i Stand!” raabte den gamle Konge fornøjet; men det blev derved. Han maa, upaatvivlelig formodest andres modstræbende Forestillinger, være bleven bragt paa andre Tanker. Jorden frøs atter her for den stakkels Spentrup-Præst.

Derefter har B., i Forening med Amtsforvalter Wilde i Randers, i flere Aar besørget saavel for det Offentlige, som for Private, Indkjøb af Hørgarn til et Beløb af 24,000 Rbd., hvilket, tilligemed Udbredel-

Selvbiografi

sen af Talhasper, Blaarkamme, Anskaffelsen af forbedrede Hegtier, Uddeling af hensigtsmæssige Vævervær, samt af recent Sædehørføje til nedsatte Priser, m. m., har bidraget betydeligt til Hørvævens Udvidelse og til Lærredets Forædling til gode Handelsvarer. Endelig har B., under Randers Amts Landhusholdnings-Selskabs Auspicier, besørget en Bryde- og Skærtømle anlagt i sit Pastorat, og til at bestyre samme forskrevet en, paa de offentlige Hørberegnings-Anstalter oplært, duelig Svend til bemældte Mølle.

Ogsaa for Træplantningen i hans skovløse Omegn har han virket: idet tre af hans Sognemænd formaaedes til at indhegne og beplante af deres Hede to Tønder Land hver. De tvende, til hvilke det kongelige Landhusholdnings-Selskab gav Understøttelse, ere nu, i respective 6te og 7de Aar, i en saa fortrinlig Stand, at de lade intet tilbage at ønske. Selv har B., foruden Plantning i og Udvidelse af sin egen Hauge, i Præstegaardsheden indhegnet og anlagt en 10 Tdr. Land stor Plantage. Han beklager kun, ej at kunne holde den i Fred. Han vilde bygt et Huus deroppe til en Skovfoged (Pletten er 1½ Fjerdingsmål borte), men det forpurrede vedkommende Authoriteter, saa Faarene ødelægge langt stærkere end der kan restaureres, og Kostbindere plyndre hans Birke; saa han nu omsider, med Kosciuszko, maa kaste – Spaden og udraabe: „Finiis silvae!”

Sluttelig har Blicher som Medlem af Randers Amts Landhusholdnings-Selskab, gjort flere Foreslag, af hvilke f. Ex. eet: „Til den jydsk Kvægraces Vedligehold og mest mulige Forædling” nu er begyndt at iværksættes.

Hvad B. ifjor paa Himmelbjerget forsøgte at virke i en højere Retning end den, hvor man søger Uldstrømper, Lærred og Malkekøer, er vel temmelig almindelig bekjendt, og hænger nøje sammen med hans tidt fremsatte og forsvarede inderlige Overbeviisning, at en gjenvakt, kraftig Folkeand er den eneste tænkelige Betingelse for, at Folkets ærefulde Uafhængighed kan bevares, samt at Almeenvelværing er den bedste Garantie for Almenfred, da der, hvor enhver, som kan føre Sværdet, ogsaa har lært at bruge det, der skulde vel de fremmede Sværd snarest holde sig i Skeden; – men Virkningerne seer han endnu ikke synderligt til. Han trak Uhret op og stillede det efter Fædrelandskjerlighedens Meridian; men det lader næsten til at ville gaae med det ligesom med Skjelskøers Orgelværk, der jo ingen Bælge træder behøver. – Efterat have stræbt saameget, og udrettet